



رئیس جمهوری:

ممکن است در هفته‌های آینده در مذاکرات به نتایج مثبتی برسیم

گروه سیاست: رئیس‌جمهور عصر پنجشنبه در جلسه شورای اداری استان آذربایجان شرقی با بیان اینکه مصاف سختی را پیش‌رو داریم، اما حتماً از این مصاف پیروز خارج خواهیم شد، گفت: «بدون تردید با روحیه وحدت، همدلی و ایستادگی...

صفحه ۲

شنبه ۱۲ مرداد ۱۳۹۸ | ۱ ذی‌الحجه ۱۴۴۰ | ۳ آگوست ۲۰۱۹

تیتراها

دولت سایه با ۳۰ نفر مخاطب

استقبال کم‌ررق همدانی‌ها از سعید جلیلی

صفحه ۱۵

مدیریت غیرقانونی در صندوق بازنشستگی

صفحه ۵

جدال نهفته قلعه‌نویی‌ها از برای لیگ جدید

علیه «چشم آبی»

صفحه ۱۴



یادداشتی از علی ربیعی، سخنگوی دولت

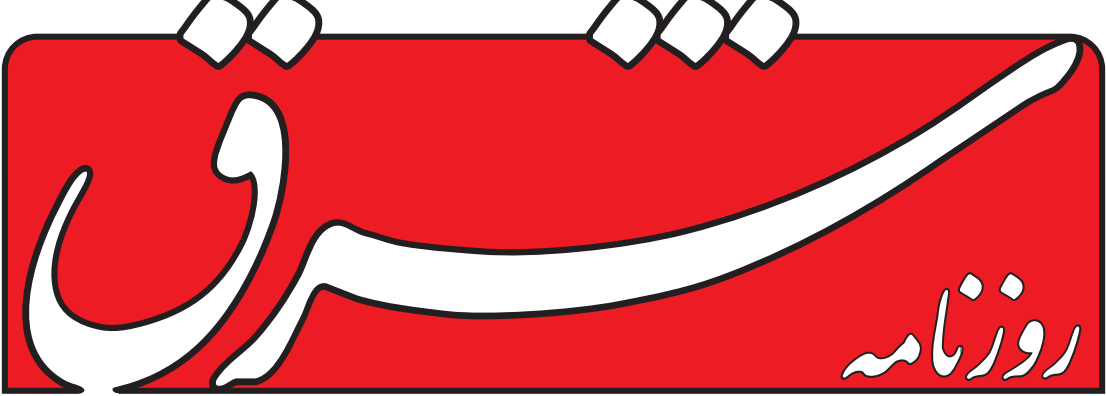
۴۰ سالگی نخستین انتخابات آزاد

۴۰ سال پیش در چنین روزی دولت مستعجل

قانون از یک محاق هفتادوچندساله بیرون آمد و این‌بار دررخشان‌تر از هر زمان دیگر، در هیئت جمهوری اسلامی ایران تولدی دیگر،باره آغاز کرد. روزنامه جمهوری اسلامی فردای روز انتخابات در گزارشی با عنوان «اولین انتخابات آزاد برگزار شد»، نوشت: «دیروز ایران یکپارچه شور انقلابی بود، صف‌های تشکیل‌شده در مقابل حوزه‌های اخذ رأی یادآور خاطره فراندوم عظیمی بود که طی آن ملت مسلمان ایران یک‌صدا به جمهوری اسلامی رأی دادند». از این قرار ملتی که تا چند ماه پیش با شعار «یک ملت یک دولت آن‌هم به رأی ملت» به گفتمان «دولت قانونی» امام خمینی لبیک گفته و خیابان‌های انقلاب را در سراسر مین در زیر گام‌های غرور و افتخار به لرزه درآورده بودند، در ۱۲ مرداد ۱۳۵۸ تولدی دوباره پای صندوق‌های انتخابات آزاد یافت. برای نخستین‌بار در تاریخ این ملت مفهوم «دولت قانونی»، «قانون اساسی» و«انتخابات آزاد» در هم تنیده شد و هویت ملی ایرانیان از معبر برآمیزی با آن سه عنصر طلایی عنوان نخستین هویت ترکیبی و سه‌فرهنگی را کسب کرد.

رهبری معظم انقلاب در بیانیه «گام دوم انقلاب» توصیفی درخشان از نحوه ترکیب آن عناصر به دست داده‌اند: «انقلابیون اسلامی بدون سرمشق و تجربه آغاز کردند و ترکیب جمهوریت و اسلامیت و ابزارهای تشکیل و پیشرفت آن، جز با هدایت الهی و قلب و نورانی و اندیشه بزرگ امام خمینی به دست نیامد». در گذار از نظریه به عمل و از سوسیه فکری معماری جمهوریت و اسلامیت به «ابزارهای تشکیل و پیشرفت آن»، شاهد پرتوافکنی اندیشه آن قلب نورانی بر صندوق انتخابات آزاد بودیم. از آن لحظه تاریخی به بعد، مشروعیت و مقبولیت حاکمیت با صندوق انتخابات آزاد، به‌مثابه معیادگاه ملی و نقطه درهم‌جوشی و ترکیب جمهوریت، اسلامیت و ایرانیّت پیوند می‌یافت. اگر آن ترکیب طلایی میان جمهوریت و اسلامیت، اساس و بنیاد جمهوری اسلامی ایران را تشکیل می‌دهد، ساختارشنکی در ارکان سه‌وجهی «جمهوری، اسلامی، ایرانی» نیز باید عملی سرنگونی‌طلبانه محسوب شود. غفلتانی شیطانی که این روزها در پس تحریم ظرف عمل می‌کند به‌طور مستقیم ساختار دولت- ملت میهن ما را به آماج اصلی تهاجم خود بدل کرده است. بی‌سبب نیست که می‌بینیم آمریکا در تحریم اخیر، سرشت سخنگویی ظرف را مورد تهاجم خود قرار داده و می‌خواهد بگوید ظرف سخنگوی ایران در جهان نیست. از سوی دیگر، توییت‌های پمپو را باید به‌خاطر آورد که گفته بود «حامی صدای مردم ایران» است و می‌خواهد شرایطی فراهم کند که «صدای مردم شنیده شود». آن توییت‌ها و این تحریم یک معنا بیشتر ندارد: آمریکا اصل انقلابی، انتخاباتی و دموکراتیک «یک ملت یک دولت» را به آماج اصلی و بنیادی خود تبدیل کرده است.

ادامه در صفحه ۴



دولت آمریکا وزیر خارجه ایران را تحریم کرد

تحریم دیپلماسی

کوروش احمدی:

نقطه جوش تحریم‌های سیاسی آمریکا

سیدعلی موجانی:

ترامپ دنبال برهم‌زدن ترکیب میز مذاکره

پیرمحمد ملازهی:

بیشتر کشورهای درگیر، با سیاست آمریکا مخالف‌اند



صفحه‌های ۲ و ۳

عکس: رونوفه رستمی

معاون حقوقی قوه قضائیه خواستار شد

ممنوعیت تحصیل فرزندان مسئولان در خارج از کشور

گروه سیاست: معاون حقوقی قوه قضائیه گفته است تحصیل در خارج از کشور حق مسلم همه است اما نباید فرزندان سران مملکت در خارج باشند که اگر این چنین شد، والدین آنها باید استعفا دهند. حجت‌الاسلام محمد مصدق...

صفحه ۱۵



سال شانزدهم | شماره ۳۴۹۱ | ۱۶ صفحه | ۴۰۰۰ تومان

سرمقاله

دولت آرمانی شاه

احمد غلامی . سردبیر



«اگر در موضوعی واحد دو فعل متضاد برانگیخته شود، باید در هر دو فعل یا فقط در یکی از آنها تغییری رخ دهد تا تضاد آنها با یکدیگر متوقف شود؛ این گفته اسپینوزا، صدقاً آخرین دولت محمدرضا پهلوی است که چند روز پیش ۳۹ سال از مرگش گذشت. دولت هویدا چنان با سلطنت، تضاد خویش را از کف داد که به قامت یکی از طولانی‌ترین کابینه‌ها (دولت‌ها)ی پهلوی درآمد و در سلطنت مستحیل شد. با روی کارآمدن محمدرضاشاه در سال ۱۳۲۰ و با اولین کابینه محمدعلی فروغی پهلوی دوم شکل گرفت، بعد از آن ۳۲ کابینه تشکیل شد که برخی از نخست‌وزیران آن چندین بار به این سمت رسیدند. سرانجام حکومت پهلوی در مجموع ۲۲ نخست‌وزیر که آخرین آن بختیار بود، در بهمن ۱۳۵۷ فروپاشید و دستگاه سلطنت در ایران برچیده شد. محمدرضاشاه از سال ۱۳۲۰ تا ۱۳۵۷ راه پُرفرازونشیبی را پشت سر گذاشت. او بیش از آنکه شایستگی سلطنت داشته باشد، بخت همراهش بود. اگر محمد حسن میرزا، نوه محمدعلی‌شاه که در انگلستان زندگی می‌کرد و افسر نیروی دریایی پادشاهی بریتانیا بود، زبان فارسی می‌دانست و به تخت می‌نشست و اگر محمدعلی فروغی از بدیش اداره کشور سر باز نمی‌زد، بعید بود محمدرضاشاه بر تخت سلطنت بنشیند. اما این خوش‌اقبالی باعث نشد او از مسیر دیکتاتوری بازماند. او در مسیر ۳۷ساله سلطنت خود با بلعیدن ۳۲ کابینه همچون ماهی کوچکی بود که به نهنگی تبدیل شد؛ نهنگ دریاچه‌ای خرد. همه دولت‌هایی که در این ۳۷ سال روی کار آمدند، با محمدرضاشاه دچار اختلاف و تعارض شدند و از میدان به در رفتند؛ چه آنهایی که با تمایل و رضایت شاه شکل گرفتند، چه دولت‌های توصیه‌ای مانند دولت علی امینی، چه دولت‌هایی که به‌دلیل بحران‌ها روی کار آمدند مانند دولت قوام و سپهبد زاهدی و چه دولت مردمی محمد مصدق. طرفه آنکه شاه هیچ‌ک از نخست‌وزیران خود به‌جز محمد مصدق را عزل نکرد و هرکس را به تفرندی کنار گذاشت. در میان نخست‌وزیران دوره دوم پهلوی احمد قوام، سپهبد زاهدی و مصدق در مسیر تکامل شاه در سلطنت نقش کلیدی داشته‌اند. قوام، سومین دوره صدارت خود را با محمدرضاشاه آغاز کرد. دوره‌ای پرآشوب که شش ماه بیشتر دوام نیاورد اما جز قوام کسی دیگری توان مواجهه با آن را نداشت. در این شش ماه قوام توانست نقش مؤثری در تحکیم سلطنت شاه ایفا کند. قوام از یک سو در سیاست‌های خود با آمریکا هماهنگ بود و از سوی دیگر با حزب توده مدارا می‌کرد. سیاست نزدیکی به آمریکا و انگلیس سرانجام کار دست قوام داد. در پی شورش نان در آذر سال ۱۳۲۱ قوام رودروری مردم ایستاد و چون خود وزارت جنگ را بر عهده داشت، به‌راحتی مردم را سرکوب کرد و همین سرکوب خشونت‌آمیز از اعتبار قوام در دربار و مجلس کاست؛ تا حدی که تا آخر به استعفا شد. این پایان ماجرا برای احمد قوام نبود؛ چراکه او در سال ۱۳۲۴ برای بار چهارم در اوضاعی نابسامان روی کار آمد. جنگ جهانی دوم به پایان رسیده بود و انگلیس و آمریکا به پیمان خود وفا کرده و از ایران خارج شده بودند اما دشواری آذربایجان را اشغال کرده و برای خروج ششایی نداشت. آذربایجان گروی نفت شمال بود و قوام توانست این بحران بزرگ را با هوشیاری دیپلماتیک و کمک مجلس حل کند تا شاه از بحران دیگری با تجربه‌اندوزی به سلامت بگذرد. ضرب‌المثلی معروف است که آدم عاقل دو بار از یک سوراخ گزیده نمی‌شود اما حیرتانگیز است که قوام مقل‌گرا چندین بار از یک سوراخ گزیده شد. بی‌تردید احمد قوام در شکل‌گیری شخصیت سیاسی محمدرضاشاه نقش بسزایی داشت. هماوردی پنهانی شاه و قوام زیرک، اعتمادبه‌نفس بسیاری به شاه بخشید. خاصه آنکه شاه می‌دید مردان سیاست به‌شدت معتاد به قدرت‌اند و از این هگژر می‌توان همچون مهره به بازی‌شان گرفت و در وقت مقتضی از بازی کنارشان گذاشت. بدترین بازی قوام در دوره پنجم نخست‌وزیری‌اش رخ داد.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

«سرمايه‌داري عليه سرمايه‌داري»؛ ادعايي موهوم



عادل مشایخی

اقتصاد آزاد، جامعه باز، حکومت قانون؛ اینها مؤلفه‌های اصلی بازنمایی بت‌واره ستیزهای اقتصادی-سیاسی جامعه امروز ایران هستند. در این بازنمایی بت‌واره منطق سرمایه به «مبادله» و رابطه کار-سرمایه به رابطه حقوقی میان سوزده‌های برابر-که برای تأمین منافع خود در شرایطی برابر وارد مبادله می‌شوند، تقلیل می‌یابد و همه نابسامانی‌ها، نابرابری‌ها، فسادها و خشونت‌ها به پای انحراف از این مدل آرمانی نوشته می‌شود. چیزی که در این میان شگفت‌انگیز به نظر می‌رسد، اجماع غیررسمی بر سر این بازنمایی بت‌واره مناسبات واقعی است. اکنون برخی از نویسندگان چپ‌گرا نیز هم‌صدا با روشنفکران راست ادعا می‌کنند که مسئله اصلی در میدان مبارزات اقتصادی-سیاسی تفوق سرمایه نامولد بر سرمایه مولد است. ادعایی که نتیجه منطقی ناگزیر و گریزناپذیر آن تصدیق این نکته خواهد بود که «عصر ما -دست‌کم در ایران- عصر جنگ طبقاتی میان دو بورژوازی است»؛ بورژوازی ملی و بورژوازی «نوکیسه سوداگر سودجو» و وظیفه سیاسی ما «دفاع از سرمایه‌داری در برابر سرمایه‌داری» یا دفاع از «سرمایه‌داری ملی» در برابر «سرمایه‌داری دولتی» است. آن دسته از اندیشمندان چپ که تن به چنین رویکردهایی داده‌اند، دست‌کم یک بار هم که شده باید با تناقض‌های این رویکرد روبه‌رو شوند. شاید یک روزنامه‌نگار مبلغ بازار آزاد ابایی از تناقض‌گویی نداشته باشد یا از فرط ساده‌لوحی متوجه تناقض در مدعای بی‌اساس خود نباشد، اما افتادن به ورطه تناقض‌گویی‌هایی از این دست را نمی‌توان بر یک روشنفکر چپ‌گرای مترقی غول‌آسا، عمل روزنامه‌نگار مبلغ بازار آزاد که روزگاری توسعه‌دهنده مقدم بر دموکراسی و تکنوکراسی را جاده‌صافکن

ادامه در صفحه ۱۳

یادداشت

بیداد بی‌برنامگی در حوزه مسکن



ناصر ذاکری پژوهشگر اقتصادی

انفجاری دامن برند. بالین‌حال این‌بار نیز متولیان امر مانند دوره‌های گذشته، با بی‌عملی محض به تماشای رشد سریع قیمت مسکن و تخریب بنیان معیشت خانوارهای کم‌درآمد نشستند و تدبیری برای جلوگیری از رشد بی‌رویه تقاضای سفته‌بازانه به کار نبستند. همان‌گونه که با جاری‌شدن سیل در یک منطقه، انتظار عمومی از مسئولان این است که با سرعت دست‌به‌کار شده و با منحرف‌کردن مسیر حرکت سیلاب مانع ورود آن به شهر و مناطق مسکونی بشوند، حداقل انتظار از متولیان بخش مسکن و اقتصاد کشور این‌بود که مانع ورود سیلاب نقدینگی به مناطق مسکونی شوند و اجازه ندهند متقاضیان واقعی مسکن و مستأجران که جزء دهک‌های پایین درآمد جامعه هستند، جور کارآمدنبودن بازار سرمایه و نبود فرصت‌های مطلوب سرمایه‌گذاری در اقتصاد کشور را بکشند؛ قبل از آن نیز در یک برنامه تلویزیونی گفته بود: «مردم در این شرایط که حباب بزرگی در قیمت مسکن ایجاد شده، نباید اقدام به خرید کنند». ۲ - رئیس کل بانک مرکزی روز بیستم خرداد گذشته یعنی تقریباً ۴۰ روز قبل از رهنمود اخیر وزیر راه و شهرسازی، از «خبرهای خوب» در بخش مسکن سخن گفته بود. این خبر خوب از نوع افزایش میزان تسهیلات مسکن برای تقویت بنیه متقاضیان و جبران آثار منفی افزایش قیمت مسکن بود. به‌این‌ترتیب از یک سو با افزایش تسهیلات متقاضیان را تشویق می‌کنیم تا وارد بازار شوند و مسکن موردنیاز خود را حتی با قیمت گزاف بخرند و سال‌های طولانی اقساط این وام را بپردازند. از سوی دیگر آنان را از ورود به بازار برحذر می‌داریم؛ چون قیمت به طرز مصنوعی بالا رفته است! در چند دهه گذشته و در شرایطی که حجم نقدینگی بر اثر سیاست‌های ناکارآمد دولت‌های مختلف به‌شدت بالا رفته و نرخ بالای تورم را به اقتصادمان تحمیل کرده است، بارها و بارها شاهد تهاجم نقدینگی به بازار املاک و مستغلات بوده‌ایم. به بیان دیگر بخش مهمی از نقدینگی افزایش‌یافته به صورت تقاضای سفته‌بازانه وارد بازار املاک شده و موجبات افزایش قیمت مسکن و تشدید فشار بر اقشار کم‌درآمد را فراهم کرده است. افزایش اخیر قیمت مسکن نیز که ابعاد سرسام‌آوری به خود گرفت، ناشی از همین تقاضای سفته‌بازانه و انتقال نقدینگی از دیگر بازارها به بازار املاک بود؛ زیرا در بخش واقعی اقتصاد شاهد تغییری در بازار مسکن نبودیم که چنین رشد قیمتی را آن‌هم به صورت

طرح‌هایی که گاه‌وبی‌گاه از جانب متولیان امر معرفی و رونمایی می‌شوند؛ مانند افزایش سقف وام مسکن، راه‌اندازی شیوه اجاره‌داری حرفه‌ای، ترویج ساخت‌وساز صنعتی و به‌تازگی برنامه ویژه برای تأمین مسکن کارمندان دولت، هرچند هرکدام به‌تنهایی اقدامی ارزشمند و مثبت هستند؛ اما نمی‌توانند مشکل بخش مسکن را حل‌وفصل کنند.

ادامه در صفحه ۱۴

ارتباط باروزنامه‌شرق

SHARGHLINE
@SHARGHDAILY.IR



سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران
طرح احداث کارخانه تولید فلز سیلیسیم (سیلیکون متال)
فراخوان شناسایی و جذب سرمایه‌گذار

رجوع به صفحه ۲